

Balıkçı gemisi ile avlanan deniz ürünlerinin işyerinde pazarlanması durumunda söz konusu faaliyetin hangi kazanç türüne girdiği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.74.10.00-001-GV-1
Tarih	19.07.2011

T.C.

BARTIN VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.74.10.00-001-GV-1

19/07/2011

Konu : Balıkçı gemisi ile avlanan deniz ürünlerinin işyerinde pazarlanması durumunda hangi kazanç türüne girmektedir.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile ...2004 tarihinde balıkçı gemisi işletmesi olarak faaliyete başladığınızı, balıkçı teknesinde ÖTV'siz yakıt kullandığınızı, ÖTV'siz yakıt talep formu ve taahhütnameler damga vergisine tabi olmakla beraber çiftçilerin resmi dairelere verdikleri evrakların damga vergisinden istisna edildiğini, bu konuda özelge aldığınızı, bu özelgeye istinaden daha önce alınan damga vergilerinin terkin edilmesi ve bundan sonra tarafınızdan damga vergisi alınmamasını talep ettiğinizi, ancak Vergi Dairesi Müdürlüğünün çiftçi olmadığınızı kayıtlarda gerçek kişi ticari kazanç elde eden mükellef görüldüğünüzü, bu nedenle talebinizin reddedildiğini belirterek gerçek kişi mükellefiyet kaydınızın ticari kazanç mı yoksa zirai kazanç mı olduğunun tespit edilmesi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 52 nci maddesinde,

"Zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır.

Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.

...

Satışların dükkan ve mağaza açılarak yapılması halinde, mahsullerin dükkan ve mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar zirai faaliyet sahasında kalır. Çiftçiler tarafından doğrudan doğruya zirai faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerinin tedviri için açılan yazıhaneler, faaliyetleri bu mevzu münhasır kalmak şartıyla dükkan ve mağaza sayılmaz.

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme, bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denir."

hükmüne yer verilmiştir.

Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, ancak 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Kanunun işletme büyüklüğü ölçülerinin belirlendiği 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde 2 nci grup olarak denizlerde yapılan balık avcılığında toplam tekne boyu 20 metreyi aşanların zirai kazançlarının gerçek usulde tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümler uyarınca; balık avcılığı faaliyetinden elde ettiğiniz kazanç zirai kazançtır. Adınıza kayıtlı bulunan balıkçı gemisinin boyu Kanunun 54 üncü maddesinde belirlenen işletme büyüklüğü ölçüsünü aştığından kazancınız gerçek usulde vergilendirilecek olup, avladığınız balıkların toptan ve perakende satışını yaptığınız işyerine gelinceye kadar geçirilen safhalar da zirai faaliyet kapsamında değerlendirilecektir.

Öte yandan, açmış olduğunuz işyerinde balıkların toptan ve perakende satışını yapmanız dolayısıyla elde edilen kazanç ticari kazanç olup, Kanunun ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde

vergilendirilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026